

[Ole Espersen]

rimelig afgrænsning af disse tilfælde. Vi tror, at kunne vi finde frem til en sådan, var der såmænd situationer, hvor den tiltalte og vidnet i forvejen havde så nøje kendskab til hinanden, at tiltalte alligevel kunne regne ud, hvad det var for en vidneforklaring, han måske blev dømt på.

Derfor er vi nu nået til, at vi må sige nej til anonyme vidner, men vi afventer ligesom de fleste andre partier en nærmere udformning af, hvilket lovforslag vi skal betjene os af.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Vi går til anden talerrunde.

Leif Hermann (SF):

Justitsministeren undrede sig over, at jeg kan gøre regnskabet op nu. Det er ikke så ejendommeligt, når man har lyttet til debatten.

Der er to dele, man kunne dele dette op i: dels den tekniske udformning, dels det politiske indhold. Det er det politiske indhold, jeg gør op, når jeg siger, at der er flertal i dette folketing for et absolut og ubetinget forbud mod brugen af anonyme vidner.

Jeg kan undre mig lidt over, at justitsministeren ikke selv kan foretage den opregning. Justitsministeren må vel gå ud fra, at såvel socialistisk folkeparti som venstresocialisterne er ubetingede modstandere af brugen af anonyme vidner, og det er det, der er baggrunden for fremsættelsen af forslaget. Justitsministeren har formentlig hørt hr. Ole Espersen sige, at socialdemokratiet ubetinget siger nej til brugen af anonyme vidner, og jeg går ud fra, at justitsministeren forstod fru Aase Olesens bemærkninger, nemlig at det radikale venstre kan tilslutte sig den kritik, der er kommet fra landsdommerne Unmack Larsen, Rønnov og Rørdam i Viborg, sådan at det radikale venstre går ind for et forbud mod brugen af anonyme vidner, således som de tre dommere gør det. Det er det regnebræt, jeg gør op.

Jeg har ikke noget imod, som jeg også tidligere har givet udtryk for det, at forslaget bliver ændret, hvis der skulle være tekniske indvendinger mod det, hvis det skulle være således, at vi i vores visdom ikke har fået formuleret det sådan, at vi helt undgår brugen af anonyme vidner.

Jeg synes, det er udmærket, og jeg synes, det er overordentlig tilfredsstillende, at den socialdemokratiske gruppe har lukket den lille bitte dør, som var åbnet på klem, da forslaget var til behandling sidste gang.

Jeg håber, at justitsministeren kan forstå, at den måde at gøre tingene op på også må være tilladt, og at det, der kan stå tilbage, er en teknisk bearbejdning, en teknisk drøftelse af, hvordan og hvornår vi mest hensigtsmæssigt kan få disse bestemmelser ind i retsplejeloven.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 13:

Forslag til folketingsbeslutning om øget parlamentarisk-demokratisk kontrol med Danmarks deltagelse i NATO.

Af Albrechtsen (VS) og Thoft (SF).
(Fremsat 8/10 85).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Forsvarsministeren (Engell):

Som det fremgår af bemærkningerne til det forslag til folketingsbeslutning om øget parlamentarisk-demokratisk kontrol med Danmarks deltagelse i NATO, folketinget nu skal behandle, er det identisk med et forslag, folketinget behandlede 22. marts 1984 og 1. marts 1985. Jeg kan derfor for så vidt henholde mig til, hvad jeg sagde ved de to tidligere førstebehandlinger af forslaget.

Jeg skal dog ganske kort resumere regeringens holdning, som stadig er, at folketinget i

[Forsvarsministeren]

det udenrigspolitiske nævn har et velegnet forum for information om og drøftelse af væsentlige sikkerhedspolitiske emner, som behandles på møder i NATO. Det udenrigspolitiske nævn, hvis kompetence som bekendt er fastlagt i grundloven, imødekommer de naturlige krav, folketinget har med hensyn til indseende i og rådgivning om regeringens beslutninger af større udenrigspolitisk rækkevidde, og nævnet er tillige et velegnet forum til drøftelse af andre sager, der har betydning for landets udenrigspolitik, på helt fortrolig basis.

Vi ser dette som et naturligt modstykke til den kompetence, der i henhold til grundloven tilkommer en regering i mellemfolkelige forhold. Det er stadig min opfattelse, at både denne regering og den tidligere regering har inddraget nævnet i sager vedrørende NATO på en måde, som fuldt ud svarer til hensigten med nævnet. Der eksisterer således de nødvendige instrumenter til parlamentarisk indseende med en regerings dispositioner på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område.

Regeringen finder således, at dens parlamentariske kontrol med NATO-samarbejdet kan ske og sker på fuldt forsvarlig måde gennem det udenrigspolitiske nævn og gennem det øvrige arbejde i folketinget. Regeringen finder derfor ikke, at der er behov for også at inddrage folketingets forsvarsudvalg i behandlingen af sikkerhedspolitiske emner, der skal drøftes på NATO-møder, og kan derfor fortsat ikke støtte det fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Lad mig tilføje, som jeg også gjorde det under debatten 1. marts 1985, at regeringen i øvrigt er tilhænger af den størst mulige åbenhed omkring sikkerhedspolitiske spørgsmål og fortsat vil være opmærksom på de muligheder, der er for en sådan åbenhed. Behovet for størst mulig åbenhed om forsvars- og sikkerhedspolitiske spørgsmål understreges naturligvis af, at disse emner indtager en langt mere central placering, også i den offentlige debat, nu end for blot nogle få år siden.

Joanna Rønn (S):

Som nævnt i beslutningsforslaget er der tale om en fremsættelse for tredje gang.

Socialdemokratiet er enig i, at vi i princippet må have den størst mulige åbenhed og den bedst mulige parlamentariske kontrol

med beslutninger i forbindelse med vores deltagelse i NATO-samarbejdet. Vi mener, at udenrigspolitisk nævn er det rette organ til drøftelse af fortrolige forhold omkring NATO. Det er endvidere vores opfattelse, at enhver regering har pligt til at lægge så vidtgående sager frem for nævnet, som der peges på i dette forslag.

Vi vil naturligvis med interesse følge udvalgsarbejdet for at se, om der gennem spørgsmål og besvarelser kan skabes et klarere overblik over regeringens måde at tackle disse problemer på. Men vi kan ikke give tilsagn om at medvirke til forslaget gennemførelse.

Houe (KF):

Det konservative folkeparti kan ikke, nøjagtig som i foråret 1984 og i foråret 1985, medvirke til fremme af forslaget. De tanker og ideer, der ligger i det, mener vi er forkerte. Et lands forsvar og dets allianceforhold og de sikkerhedspolitiske spørgsmål i det hele taget er af så vital betydning for samfundet, at de må behandles med den største diskretion.

Vi har desværre set eksempler i de seneste år på, at ting, der har været belagt med fortrolighed, er sivet til pressen eller direkte er overgivet til offentligheden. Noget sådant ville, hvis det drejede sig om vore allianceforhold, være aldeles utilfredsstillende og kunne bringe forsvarets personel og hele landets befolkning i en meget usikker situation.

Vi mener fortsat, at det udenrigspolitiske nævn er det forum, hvor disse ting skal drøftes, og her kan de og bliver de drøftet. Jeg kan derfor ikke nøjagtig som sidst sige andet, end at det konservative folkeparti ikke kan tilslutte sig forslaget. Vi må afvise det.

Endelig skal jeg, da venstres ordfører, hr. Ivar Hansen, desværre ikke kan være til stede i salen, også afvise forslaget på partiet venstres vegne.

Thoft (SF):

Jeg kan ikke lade være med at starte med en replik til hr. Houe. Problemet i forsvarsudvalget er, at vi aldrig nogen sinde har modtaget noget som helst klassificeret eller fortroligt papir, så hvorledes det fra forsvarsudvalget skulle være lækket ud til pressen, har jeg svært ved at forestille mig. Den første

[Thoft]

forudsætning måtte da være, at vi havde fået fingre i sådan noget, men der har aldrig været omdelt papir af den type i udvalget, i hvert fald ikke i den tid, jeg har været medlem af folketinget.

Det er nu tredje gang, vi drøfter folketingets kontrol med dansk sikkerhedspolitik. Nogen som helst kontrol findes efter min bedste opfattelse fortsat ikke. Om det overhovedet er muligt at skabe en sådan kontrol, kan man godt betvivle på baggrund af stjernekrigsdebatten 14. maj i år, hvor udenrigsministeren først forklarede det undrende ting, at spørgsmålet om NATO-støtte til stjernekrigsprojektet ikke var fremgået af dagsordener eller af udsendte papirer. Senere i samme debat forklarede forsvarsministeren det stadig undrende ting, at ved NATO-møder er der normalt kun tale om standarddagsordener, som ifølge ministerens forklaringer kunne dække over så meget.

Hvis det forholder sig sådan – det nægter jeg nu at tro – er det på tide, at der fra dansk side gøres en effektiv indsats for at demokratisere dette foretagende, sådan at deltagerne i møderne på forhånd er gjort bekendt med en specificeret dagsorden, og sådan at regeringerne, på forhånd kan sikre deres mandat i deres bagland. Specielt vigtigt er det, hvis regeringen sådan som den danske ikke har orden i tingene og ikke har orden i sit bagland. Som bekendt er det sådan, at i en lang række sager er baglandet, som er folketingets flertal, i uoverensstemmelse med regeringen.

Stjernekrigsdebatten i foråret måtte vi have i to omgange, netop fordi den demokratiske kontrol svigtede totalt. Gang på gang oplever vi, at folketinget eller forsvarsudvalget, udenrigsudvalget eller udenrigspolitisk nævn ikke får oplysninger om selv vigtige NATO-beslutninger, og communicateerne fra diverse NATO-ministerrådsmøder er intetsigende som informationsgrundlag. Det nyeste eksempel – jeg ved godt, at det skal vi først drøfte i næste uge – er moderniseringsplanerne for kortdistancevåben i Europa. Her er planlæggerne allerede meget langt fremme. Når folketinget overhovedet ikke er blevet inddraget, skyldes det et ønske om ikke at inddrage folketinget, og når vi engang bliver inddraget, er toget kørt.

Jeg kunne også nævne den danske politik i Østersøen specielt med hensyn til Born-

holm. Her er den officielle politik blevet grundlæggende ændret uden folketingets inddragelse. I alle lærebøger, sidst i den svenske forsvarskommissions betænkning »Svensk säkerhetspolitik inför 90-talet«, som netop er udkommet, kan man læse – jeg citerer fra rapporten, side 45:

»I fråga om allierade övningar iakttages restriktioner beträffande Bornholm.«

Sådan var det også indtil for få år siden, men i de senere år er det gået stærkt, og med provokationsøvelsen med slagskibet »Iowa« for nylig er denne politik grundlæggende ændret.

Det startede med, at man sejlede en hollandsk marinekrydser ind i Østersøområdet, og det er endt med fast stationerede NATO-lytteskibe kombineret med store sømilitære øvelser i farvandet øst for Bornholm. Det synes jeg er en dårlig måde at føre afspændingspolitik på, og det var aldrig gået, såfremt folketinget havde været inddraget.

Vi støtter altså forslaget fuldt og helt, og kan det tvinge forsvarsministeren og udenrigsministeren til at sætte sig bedre ind i tingene, er det en afledet effekt, som ville gavnede.

Det er nu tredje gang, vi drøfter dette forslag, om end det er revideret en lille smule. Sidste folketingsår spændte først ministeren, dernæst udvalgets flertal ben for betænkningens afgivelsen. SF og VS vil fortsætte med at fremsætte forslaget, lige indtil betænkningen kan afgives. Folketingets flertal bør kunne mande – eller kvinde – sig op til i det mindste at tage stilling.

(Kort bemærkning).

Hou (KF):

Blot et par ord i forbindelse med det, hr. Thoft sagde til mig i sin indledning.

Der har ikke ligget klassificeret materiale i forsvarsudvalget, al den stund det ikke tilgår udvalget. Det bør heller ikke fremover kunne tilgå udvalget. Så kan det i hvert fald ikke lækkes derfra. Det er og bliver en sag for udenrigspolitisk nævn at behandle disse fortrolige ting.

Stinus (RV):

Det radikale venstre har ved tidligere lejligheder udtalt sig positivt om forslaget om

[Stinus]

øget parlamentarisk-demokratisk kontrol med Danmarks deltagelse i NATO.

Jeg skal her bekræfte vores principielle tilslutning til forslaget og gentage, hvad jeg har sagt under en tidligere behandling, nemlig at der er behov for en drøftelse af den parlamentarisk-demokratiske kontrol med Danmarks deltagelse i NATO-samarbejdet. Som tingene fungerer i dag, og som de i øvrigt fungerer under de socialdemokratiske regeringer, træffes beslutninger af vidtrækkende betydning for Danmark uden om folketinget.

Jeg har også tidligere sagt, at det er naturligt og forståeligt, at mange sikkerhedspolitiske spørgsmål diskuteres i det såkaldte 11 mands udvalg bestående af repræsentanter for forsvarsforligets partier, men dette udvalg er ikke og kan aldrig blive et organ, som fører parlamentarisk kontrol med Danmarks forsvarspolitik.

På den baggrund deler det radikale venstre forslagsstillernes håb om, at det nu vil vise sig muligt under udvalgsbehandlingen at få alle spørgsmål besvaret og forslaget færdigbehandlet.

Nør Christensen (CD):

Med hensyn til forslaget til folketingsbeslutning om øget parlamentarisk-demokratisk kontrol med Danmarks deltagelse i NATO, som vi atter skal behandle, må jeg henvise til tidligere behandlinger i såvel 1984 som i 1985. Ministeren redegjorde ved begge tidligere behandlinger for regeringens holdning, der er helt og aldeles identisk med den holdning, centrum-demokraterne har.

En debat om Danmarks sikkerheds- og forsvarspolitik vedrører os alle, og derfor er det vigtigt atter at slå fast, at vi i Danmark har valgt side, da vi indtrådte i NATO.

Det er mit partis opfattelse, at informationen om sikkerheds- og forsvarspolitikken ikke kan varetages bedre end i det udenrigspolitiske nævn. Dette nævn er det forum, hvor man drøfter og vurderer de emner, der skal behandles i NATO. Vi mener, at den parlamentarisk-demokratiske kontrol med Danmarks deltagelse i NATO opfyldes via det udenrigspolitiske nævn. Derfor kan vi ikke tilslutte os det fremsatte forslag til folketingsbeslutning.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Kristeligt folkeparti afviser forslaget. Vi er enige i forsvarsministerens udtalelser om, at det er vigtigt, at vi har så megen åbenhed og debat som overhovedet muligt om NATO. Vi mener ikke, at det er forsvarsudvalget, der skal orienteres om fortrolige ting, men det udenrigspolitiske nævn.

Dohrmann (FP):

Fremskridtspartiet har hver eneste gang stemt for de forsvarsforlig, der er indgået her i folketinget, på trods af at vi aldrig har været indbudt til de forhandlinger, der har været ført inden forligenes indgåelse.

Det er selvfølgelig ikke tilfredsstillende for fremskridtspartiet, at vi vedrørende en sag, vi støtter, og som vi i øvrigt mener er nogenlunde i orden – bortset fra den måde, socialdemokratiet og det radikale venstre har drevet gæk med forsvarspolitikken på – bliver holdt uden for de møder og den orientering, der finder sted.

Dermed være så absolut ikke sagt, at vi støtter VS' forslag. Vi ved alle sammen, at VS helst ønskede vores forsvar ad Pommern til. Det er i det lys, jeg ser det foreliggende forslag, uanset hvilke pæne bemærkninger man måtte bruge fra forslagsstillernes side. Vi kan altså ikke støtte forslaget.

Albrechtsen (VS):

Jeg skal gøre hr. Dohrmann opmærksom, på, at forslaget er fremat af VS og SF i fællesskab. Men det ændrer næppe hr. Dohrmanns bedømmelse af det.

Allerførst vil jeg gerne sige tak til det radikale venstre for den positive holdning til forslaget.

Inden jeg kommenterer de ordførerindlæg, der ellers har været, vil jeg gøre kort status over situationen, når det drejer sig om den parlamentariske kontrol.

Vi har i et par år arbejdet på at få de forbedringer igennem, som ligger i forslaget. Det har vi ikke kunnet samle flertal for, langtfra, og det må vi jo se i øjnene. Styrkelsen af forsvarsudvalgets rolle, som vi har foreslået, er der ikke flertal for, det ønsker socialdemokratiet ikke.

Så er spørgsmålet, som står tilbage, om der på nuværende tidspunkt er mulighed for at gennemføre i det mindste en styrkelse af

[Albrechtsen]

den kontrol, som skulle foregå gennem det udenrigspolitiske nævn. De erfaringer, jeg har fået i det stykke tid, jeg har været medlem af nævnet, tyder på to ting.

For det første at det trods alt er lykkedes at få en lidt grundigere behandling af emnerne i nævnet. Jeg kan på grund af hemmelighedskravet jo ikke beskrive det mere detaljeret her. I al beskedenhed tror jeg nok, at det skyldes ikke mindst venstrefløjens repræsentanter i nævnet og disses målbeviste arbejde på at få sagerne gennemarbejdet, at det i højere grad sker.

For det andet er der en alvorlig udvikling i nævnets arbejde, som peger i den stik modsatte retning, og her er det, at jeg håber, at der vil være flertal trods alt for en forbedring. Det er spørgsmålet om rækkevidden af grundlovens § 19, stk. 3, som også ministeren var inde på. Stod det til regeringen, ville der stort set ikke være nogen kontrol. Regeringen har klart vist, at den anlægger en overordentlig indskrænkende fortolkning af § 19, stk. 3. Spørgsmål af større udenrigspolitisk rækkevidde skal regeringen rådføre sig med nævnet om, inden der træffes beslutning i NATO. Efter regeringens praksis og den fortolkning, regeringen har givet udtryk for i de spørgsmål, der er besvaret her i folketinget, er der faktisk næsten ingen spørgsmål, der efter regeringens opfattelse er så vigtige i NATO, at de er omfattet af § 19, stk. 3.

Jeg vil godt belyse det med to eksempler. Det er velkendt, at FOFA-doktrinen sidste år med dansk tilslutning blev godkendt i NATO, uden at nævnet forinden var orienteret.

Vi har så spurgt, om den bredere konceptramme for hele NATO-krigsførelsen, som nu er på vej, og som formentlig vil blive godkendt på NATO-mødet i december, er en sag af så vidtrækkende betydning efter regeringens opfattelse, at den er omfattet af grundlovens § 19, stk. 3. Det har ministeren endnu ikke kunnet tage stilling til, og det er jo i sig selv fantastisk. Ministeren har i sine besvarelser ikke villet love folketinget, at der sker en forhåndsorientering om det spørgsmål, inden beslutningen træffes med dansk tilslutning på NATO-mødet i december, og det er i virkeligheden også fantastisk.

Hvis der er noget, der er omfattet af grundlovens § 19, stk. 3, må det da være en beslutning som den om de samlede retningslinjer for NATOs krigsførelse, som man nu

lægger op til i december, men det er altså ikke regeringens opfattelse. Regeringen vil i hvert fald ikke garantere, at det er regeringens opfattelse.

Hvis grundlovens § 19, stk. 3, overhovedet skal have mening, må denne beslutning være omfattet. Den vil have betydning for fastlæggelsen af det såkaldte dybe slag. Den vil medføre en sænkning af atomtærsklen. Den vil medføre en hurtigere eskalering i tilfælde af krigsudbrud. Den vil være retningsgivende for indkøbet af en lang række nye våbenprogrammer med våbentyper af meget offensiv karakter eller til meget offensivt brug. Den vil kort sagt have den allermest vidtrækkende betydning for vores fremtid. Hvis den beslutning ikke er omfattet af § 19, stk. 3, hvad er så? Vi må slutte, at så skal der en krigserklæring til, for at grundlovens § 19, stk. 3, træder i kraft.

Hr. Thoft har allerede nævnt spørgsmålet om kortdistanceatomvåbnene. Jeg skal heller ikke foregribe den debat, vi skal have på onsdag om det spørgsmål, men kun nævne, at her har vi et helt parallelt eksempel. Vi har også flere gange her spurgt ministeren: er det en beslutning af en sådan rækkevidde, at den er omfattet af grundlovens § 19, stk. 3? Det har ministeren ikke kunnet oplyse. Vi har ikke kunnet få at vide, om det efter regeringens opfattelse er sådan, at nævnet vil blive orienteret forud for, at der bliver truffet beslutning om dette.

Nu har vi sikret, at folketinget får lejlighed til at fastlægge en politik, fordi det er så vitalt et spørgsmål, at der ikke må kunne ske det, at der bliver truffet en beslutning med dansk tilslutning, uden at folketinget har været hørt i sagen. Det er jo ganske indlysende. Men stod det til regeringen, var dette altså ikke blevet sikret, og det viser, hvor langt ude vi har været med denne regering i forhold til spørgsmålet om demokratisk-parlamentarisk kontrol.

Så hæftede jeg mig meget ved den bemærkning, som den socialdemokratiske ordfører kom med, nemlig at pligten efter § 19 i grundloven omfatter de eksempler, som er nævnt i bemærkningerne til dette forslag. Det var en meget vigtig bemærkning, for den betyder, at der er et flertal i folketinget, som er enig med forslagsstillerne i, at de eksempler, som jeg her har nævnt på, hvad der i forhold til grundlovens § 19, stk. 3, er vidt-

[Albrechtsen]

rækkende beslutninger, også er det. Vi ved endnu ikke, om regeringen er enig i dette, men vi ved i hvert fald, at der er et flertal i folketinget, som har denne opfattelse.

Jeg lyttede også til, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde om udvalgsarbejdet, for det har uægtelig været et stort problem, at udvalgsarbejdet er blevet syltet; men der faldt jo fra den socialdemokratiske ordførers side den bemærkning, at udvalgsarbejdet nu skulle fremmes, og at sagen skulle gennemgås i sin substans i udvalget.

Vi må under en eller anden form have ud-møttet det flertal, som har vist sig her i dag for at få fastslået rækkevidden af § 19, stk. 3. En mulighed, som man kunne tage i betragtning, hvis ikke regeringen vil erkende, hvordan situationen ligger parlamentarisk omkring § 19, stk. 3, er, at vi simpelt hen får gennemført en ændring af loven om det udenrigspolitiske nævn, som fastslår, at § 19, stk. 3, er alvorligt ment. Det er en mulighed, som kunne tages i anvendelse, men der vil også kunne tænkes andre muligheder. Det er da muligt, at en betænkning i sig selv vil være nok til at fastslå rækkevidden. Formen kan vi drøfte, men jeg synes, det er utrolig vigtigt, at det flertal, som har vist sig, står fast på, at regeringen fremover bliver nødt til at affinde sig med, at grundloven faktisk mener det, som står i grundloven om beslutninger af større udenrigspolitisk rækkevidde, alvorligt. Derfor glæder jeg mig til udvalgsarbejdet. Jeg glæder mig til, at vi får fastslået, at grundloven er alvorligt ment, og at en regering så sandelig også er nødt til at følge den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 16:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af den parlamentariske kontrol med sikkerhedspolitikken.

Af Albrechtsen (VS) m.fl.
(Fremsat 8/10 85).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Forsvarsministeren (Engell):

Det forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af den parlamentariske kontrol, som her er til behandling, omfatter efter sit indhold både det sikkerheds- og det forsvarspolitiske område. Spørgsmålet om parlamentarisk kontrol med en regerings sikkerhedspolitik har vi jo netop beskæftiget os med i forbindelse med førstebehandlingen af B 13 om øget parlamentarisk kontrol med Danmarks deltagelse i NATO, og jeg kan derfor for så vidt angår kontrol med sikkerhedspolitikken henvise til de principielle betragtninger, jeg gjorde gældende i forbindelse med behandlingen af dette forslag og af et tilsvarende forslag i marts 1984 og i marts 1985.

Det forslag til folketingsbeslutning, som vi her skal drøfte, bygger, så vidt jeg kan se, på den opfattelse, at den parlamentariske kontrol med regeringens forsvars- og sikkerhedspolitik er ved at blive flyttet fra folketinget og dets udvalg over til den såkaldte 11 mands gruppe. Jeg vil derfor godt indlede med at redegøre for baggrunden for nedsættelsen af 11 mands gruppen og for gruppens funktioner.

Denne gruppe blev oprettet som et led i forsvarsaftalen fra august 1981 og består af 3 repræsentanter for socialdemokratiet og 2 repræsentanter for hvert af de øvrige partier i aftalen: det konservative folkeparti, venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti. Det fremgår af aftalen, at det er kontaktgruppens opgave løbende at følge forsvarsordningens praktiske gennemførelse og at drøfte spørgsmål vedrørende eventuelle justeringer inden for forligsrammerne.

Under den nuværende forsvarsaftale er 11 mands gruppen videreført med uændrede arbejdsopgaver. Det har netop i den forløbne